

Cser Ferenc (*Queanbeyan/Aus*), Darai Lajos (*Kápolnásnyék*):

Valahol, azaz sehol?

A *Valahol Európában*, azaz a Radványi Géza rendezte film címe arra utal, hogy az bárhol játszódhatott volna Európában a második világháború után. Bakay Kornél mondata a Magyar Nemzetben – hogy „a magyar nyelvet egykor egy nagy lélekszámú népcsoport beszélte valahol Közép-Ázsiában és Nyugat-Belső-Ázsiában”²¹ – pedig azt jelenti, hogy sehol sem volt ott ilyen nyelvű nép. A második világháború szinte mindenütt azonos nyomorúságot hagyott hátra, azért lehetett általánosítani. A magyar nyelv olyan kiemelkedő emberi alkotás, amelynek létrejöttét, eredetét és fennmaradásának körülményeit nem lehet elintézni egy „valahollal”. Különösen nem tudományos szinten. Már pedig a nyelvek eredetéről más eszközzel nehéz szólni, mint a tudományos vizsgálódásával.

Nyelvünk és népünk egykori ázsiai jelenlétére egyébként Bakay a cikkben egyetlen érvet ad elő, amikor olyannak mondja a magyar nyelvet, „amelyet az olasz Angela Marcantonio egy belső-ázsiai nyelvnek nevez (Hungarian should be classified as an Inner Asian language).”²² Bár az angol mondat inkább csak sugallja, hogy olyan lenne nyelvünk, de még ha Marcantonio ezt állítja is, tudunkkal tekintélye nem egyetemesen elfogadott a tudományos világban, azaz nem elegendő a nevét megemlíteni, hanem valóságos indoklást, bizonyítást kellene tőle felhozni, ha már Bakaynak ilyen nincsen a birtokában. Mert ő csak annyit közöl a magyar nyelv ázsiaisága tekintetében, hogy a magyar néptől „a szomszédságukban élő kis népek a kölcsönös érintkezések révén átvettek szavakat, nyelvtani szerkezeteket, ragozásokat, szófordulatokat a sok százezer szavas magyar nyelvből. Tehát a magyar nyelv átadó volt, lingua franca. Egy gyökrendszerű ősnyelv...”²³ Azt nem tudjuk meg tehát tőle, hogy hol élt az „ázsiai magyar nép”, de azt igen, hogy a környezetében élők szavakat kölcsönöztek tőlük. Ha mi manapság tele vagyunk angol és amerikai eredetű szavakkal, akkor ott is élünk mellettük? Az ilyen érv tehát, amely a kulturális átvételre vonatkozik, megdől.

Még azt is érezhetjük írásából, hogy Bakay mint közismertre és elfogadottra utal a magyar nép és nyelv ázsiai mivoltára, ott-tartózkodására, minthogy idézett kijelentését írása végén teszi és előtte a magyar nép és nyelv finnugor eredetét cáfolja, mondván, hogy a finnugor nyelvészek érve, hogy nem néprokonságról van szó, hanem csak nyelvrokonságról, tarthatatlan, ők maguk is állandóan belecsúsznak a kettő azonosításába. És e finnugor-kritika ma tényleg felerősödött, sőt helyette a régi türk vagy turáni eredetelmélet jött divatba újra, megfejelve feltételezett genetikai kapcsolatokkal. Mely utóbbiakra egyébként igen vékony, bizonytalan szállal utalnak csupán, s az is inkább ráerőltetett, még bizonyítatlan, ezért igen bizonytalan kapcsolat. Sem nép, de különösen nyelvrokonság bizonyítására nem alkalmas. Valós magyarázati lehetőségére még visszatérünk.

Így aztán azt mondhatjuk, hogy Bakay azokhoz szól, azoknak írta cikkét, akik elhiszik az ázsiai tartózkodást, kiknek eme erős hitük közepette nincs szükségük tudományos bizonyításra. A magyar nyelv azonban, mint korábbi munkáinkban ezzel foglalkozva bizonyítottuk, a Kárpát-medence szülötte, mert se a finnugor, se a turáni eredetelmélet nem határoz meg kialakulására

²¹ Bakay Kornél: A nyelvrokonság stabil alapjai. A finnugor származásméletek idegen indíttatású, nem magyar szülemény. *Magyar Nemzet* 2020. október 28. szerda 08:00. <https://magyarnemzet.hu/velemeney/a-nyelvrokonsag-stabil-alapjai-8870504/>.

²² Ugyanott.

²³ Uo.

olyan helyszínt, ahol a létrejöttéhez fejlettségének megfelelő feltételek rendelkezésre álltak volna a szóba jöhető időszakban. Azt a nagy sűrűségű, viszonylag zárt, letelepedett életforma biztosította. Mindez tehát falvakban történt, köztük a kukutyini időszakban voltak akár tízezres lakosságúak, mégsem mentek bele a városias életformába. Ott tehát, a Kárpát-medencében, ahol őseinknél az európai földművelés kialakulását nyomon követhetjük, sőt a mezőgazdasági termelés által megsokszorozódott lakosságból még kivándorlók is vitték Európa minden szegletébe az itteni földművelést, amikor az időjárási és talajviszonyok azt lehetővé tették. Lásd ezzel kapcsolatban Cser Ferenc: *Gyökerek* (Melbourne, 2000.) című könyvét, meg Cser Ferenc és Darai Lajos közös könyveit: *Magyar Folytonosság a Kárpát-medencében* (Frig Kiadó, 2006), *Az újkőkori forradalom népe* (Frig, 2007), *Európa mi vagyunk I-II.* (Frig, 2008), *Kárpát-medence vagy Szkítia?* (Frig, 2009) és *Kárpát-medencei magyar ősiség* (Hun-Idea Kiadó, 2011). És van több tucat közösen írt tanulmányunkat, amelyek mind elérhetők a világhálón.

Nemcsak népünk ilyen régre köthető eredetét és Kárpát-medencei folytonosságát tártuk fel tehát, hanem európai kiterjedését is, amiből aztán a modern korban előtérbe állított észak- és kelet-európai nyelvrokonság ugyanúgy származott, mint a máig feltáratlan dél- és nyugat-európai. Ehhez a munkához a László Gyula által javasolt magyar őstörténet kutatási módszert alkalmaztuk, a régészet, a néprajz, a nyelvészet és az embertan eredményeinek beemelését a történeti kutatásba. Az embertanon belül felhasználva a vércsoport kutatás eredményeit, valamint a kibontakozó genetikai kutatásoknak az mtDNS és az Y-kromoszóma helyre nem álló szakaszain lévő mutációk adatait. Mindezen utóbbiak szépen beleillettek a Kárpát-medencei és más európai, kaukázusi, közel-keleti stb régészeti adatokba.

Hangsúlyozandó, hogy a magyar műveltség őstörténeti szempontú vizsgálata igen elhanyagolt, sőt jellegzetességeink ellentmondásban állnak a ránk erőltetett őstörténetünkkel. Ezen változtattunk, és összehangba hoztuk a régészeti anyaggal, amelynek egyenes folytatását jelenti sok néprajzi adatunk is. Ehhez több elemzés is csatlakozott azóta megítélésünk szerint, például a népzene vonatkozásában, de ugyanígy az írástörténet vagy a tájépítészet terén, valamint a legújabb genetikai fejlemények sem mondanak ellent korábbi megállapításainknak. Utóbbi téren csak annyi történt, hogy a csoportvizsgálat helyett (mutációk), amelyből még elég jó adatok nyerhetők a népmozgásra, mára általánosan elterjedt az egyéni tulajdonságok (gének) vizsgálata. Utóbbiak adatai azonban önállóan nem határozhatnák meg, mint a mutációs szintek, elkülönült népeket és az elkülönülés helyét, hanem külső segítséget használnak fel viszonylatai megállapítására, ahol ezek a kapcsolatok bizonytalanságokkal terhesek, hiszen csupán felszínes műveltségi hasonlóságok és térbeli-időbeli távolságok önkényes áthidalásával igazolhatók. Bőven lehetőséget adva előzetes álláspontok utólagos bizonyítására is.

Ilyen jelenségekkel egyébként találkozhatunk az utóbbi időben a magyar koraközépkor kutatása vonatkozásában is, amikor a Kárpát-medencei népségből a túlnyomó többséget jelentő földműves réteget kihagyják, és csak bizonyos „vezéri” vagy katona-sírokat tekintenek a magyarság számára mérvadónak. Ez elfogadhatatlan hiba, ami miatt minden keletinek mondott kapcsolat, amin legalább a mai Turáni-alföldet értik vagy még távolibb vidékeket, hamis. De ha még tovább vizsgálnánk a mintavétel körülményeit, a mintaadó pontosításával, kiderülne, hogy ilyen pontosításra nincsen lehetőség, mert egy időtől fogva visszafelé minden csak feltételezés, és ilyen hipotézis láncolatokra alapozzák aztán a nem kis pénzzel támogatott régészeti feltárásokat is – no, nem a Kárpát-medencében, hanem a Kaukázus előterében és az Urálban. Szerencsére azonban az autópályák alatt folyik nagyfokú itthoni régészeti feltárás is, ami megerősíti a Kárpát-medence kitüntetett szerepét nemcsak a magyar, hanem az európai őstörténetben. Kár, hogy ez nem kap több teret a médiában, így nincs közvélemény formáló ereje.

A műveltségi elemzéssel a régi társadalmak egészét meg lehetett ragadni. Ebből kiderült, hogy az európai sztyeppe régióból meghatározott időben rátört Európára, s benne a Kárpát-medencei földművesekre egy eleinte szűk harcias csoport, amelyet a kurgántemetkezés jellemezett. Ennek divatját is terjesztették, de fontosabb, hogy kettős társadalmat hoztak létre, uralko-

dókkal és alávetettekkel. Ennek nyomait máig „élvezzük”, annyi különbséggel, hogy eszmei fegyverek kényszerítő erejével is rendelkeznek egy idő óta. Ugyanakkor a földműves-kézműves-fémműves társadalmi rétegre az uralkodó csoportnak mindig szüksége volt, sokszor igen meg is becsülte, – és egy idő óta ez a folyamat alakítja úgy Európa, mint a Kárpát-medence történelmét. Ezen alárendelést egyetemessé kiterjeszteni szándékozó törekvés közepette a Kárpát-medence utóbb magyarnak nevezett népe megőrizte az ősi, eredeti emberi magatartás, a mellérendelés műveltségi tárházát, amit legjobban a mellérendelő nyelvünk s gondolkodásunk jellemez.

Mindezzel igen messze vagyunk Ázsiától, ahol az alárendelő viszonyok és a kettős társadalmak ugyanúgy elterjedtek, de ott kizárólagossá váltak. Mármost Öreg-Európa nagy részének viszonyait Marija Gimbutas munkássága tárta fel (*The Civilization of the Goddess*. Harper, San Francisco, 1991), s szintén megtaláljuk a Barry Cunliffe által szerkesztett tanulmánykötetben (*Prehistoric Europe. An illustrated history*. Oxford University Press, 1998). Azt elképzelhetőnek tartjuk, hogy a „népvándorlásnak” nevezett folyamat nem úgy zajlott, ahogy a leírásokban látjuk. És itt még a kizárólagos történeti források, krónikák is kérdésesek lehetnek, mert utólagos „kiigazításukra” megvolt az alkalom, amikor „felfedezték” őket vagy kiadták olyan formában, ahogy most látjuk. E leírásokat késői viszonyokat is visszavetíthetnek a régmúltba, de a Gimbutas- és Cunliffe-féle bemutatás a régi egységet mutatja nemcsak a Kárpát-medencével, hanem a Kárpátoktól induló délkeleti és keleti szomszédság jelentős sávjában is. Ez még lehet a leigázás előtti állapot egyetemessége, amelyet egyre inkább maga alá gyűrt a harciasság, de legkevésbé a Kárpát-medencén belülieket.

Ezekben a tanulmányokban tehát nem a népnevek az érdekesek, amelyek persze hamisak lehetnek, hanem a föld alól kiásott tárgyak és azok értelmezése. Gimbutas nem állt az ázsiai háttér elé, ő Európáról, az Öreg Európáról beszélt és ez az, amire magunk is építettünk. A nevek azok, amelyek aztán jöttek/mentek, de az emberek, akiket a nevekkal illettek, azok ott voltak és emlékeket hagytak maguk után. Herodotosz világképe is önmagáért beszél. Ugyan fölöttébb korlátozott volt, de azért egyértelmű abban a vonatkozásban, hogy ami Trákia és Scitia felett volt, az nem volt sem trák, sem szkíta – és mindezek is kevert társadalmat alkottak. Amit a szkíták és a trákok műveltségéről mond, az egyértelműen bizonyítja, hogy az nem magyar. Még akkor is, ha esetleg túloz – mint ahogy Dariusz hadjáratait illetően biztosan. Mert a magyar műveltség azokéval merőlegesen ellentétes, egészen más felfogású. És ezt a magyar felfogást nyújtják át az Ázsia-hívők a szkítáknak.

Hát, nem! Nem lehet összekeverni a támadó, mozgó harcias berendezkedést a békés és letelepedett, még ha mindent meg is lehet hamisítani az elnevezésekben. De még az írott anyagban sem hamis tehát minden, onnan is ki lehet szűrni az ellentmondásokat, a lehetetlen távolságú hadmozdulatokat, a nagyságrendekkel nagyobb számú katonaságot, stb. A régészeti anyag az igazi támpontot adó. Öreg Európa műveltsége sem nem szkíta, sem nem trák, sem nem dák, ha ezeknek szokásos jellegzetességeit vesszük alapul – és ezt Gimbutas és a Cunliffe könyvének szerzői mind elfogadják, állítják. Ekkor viszont Scitia területe egyértelműen a kurgán műveltség területét jelenti, még ha akkori időkből ez nem is volt ismert. És Anonymus is azért onnan vezeteti be Árpád katonáit ide, mert az van összhangban a tudományos közmegegyezéssel. Hogy ez csupán azért lehet tudomány, mert az a terület olyan messze van, hogy már nem is látható és minden ráfogható, előfordulhat. De ettől még a magyarok nem szkíták, és a Kárpát-medence nem felel meg azon kritériumoknak, amelyekkel később Scitiát felruházták. Mert azok a kritériumok mesterkélték, és akik így határozták meg, azok nem jártak ott, azok csak szóbeszédből tudhatták, hogy mi van 500 és 1000 kilométerrel arrébb. És a mai történelmi nevek ott bizonyosan nem eredetiek, de a műveltség, az azokon a területeken élő népesség és az utódok által elnevezett földrajzi helyek azért régészetileg beszédesek.

Hogy mit mondanak az Ázsia-hívők, az más kérdés. Bakaynál is látjuk. Mert ha a magyarok ázsiai harcias nép lett volna, akkor nagy harcok árán juthatott volna csak el a Kárpát-medencébe. S ennek nyoma kellene legyen a műveltségében. De hát sem a magyar népmese, sem mondjuk

egy népdal, ilyet nem tartalmaz. Erről korábban sokat írtunk. Gimbutas 1991-es munkájából viszont egyértelműen kiviláglik, hogy nemcsak a Kárpát-medencei magyarelőd nép, hanem a harciaság megjelenése előtti, azaz Óreg Európa is békés volt. Úgy is mondhatjuk, hogy a békés természet, a mellérendelő együttműködés volt az emberiség eredeti magatartási, együttélési elve, nem a harcias hódítás, leigázás, alárendelő berendezkedés.

Gimbutas éppen a sztyeppe alárendelő műveltség hódító rátelepedésével magyarázza Európa „indoeurópaiasítását”. Cunliffe könyve is a 11. fejezetben kifejezetten a sztyeppeieket harcias műveltséggel jellemzi. A görögök gabona szükségletét pedig éppen az uralmuk alatti terület népeitől vették el – de onnan a görögöknek rabszolgákat is szállítottak. Így tehát a kettős műveltség gondolata ezekben a régészeti adattárakban és értelmezésekben mindegyikben jelen van. Az Ázsia-hívőknek éppen ezért nem is tetszenek ezek a munkák. Mert ebbe a szellembe nem fér bele még a hódító „honfoglalás” sem, nem véletlenül szerepel a krónikákban szerződés is azzal kapcsolatban, hogy helyreállították itt a magyar nép államiságát. Ellenben a magyar harcias szellem tovább éléseként szeretik beállítani a „kalandozásokat”, pedig azok célzatos kolostorlátogatások voltak: a magát felsőbbrendűnek tekintő frank haderő által begyűjtött értékek őrzési helyeit keresték fel és vitték azokat onnan vissza.

Így tehát hamis, hogy mi, magyarok, a magyar nép Ázsiából vagy a sztyeppéről jöttünk ide. Amint azt is helytelen állítani, hogy mi adtuk a világ összes „magas” műveltségéhez a lényegét jelentő erőt. Nincs is igazán megfelelő ismeretünk a Kárpát-medence belső részeiről, elsősorban a löszös, dombos területekről. Vagy azért, mert a környező írásos hatalmaknak nem sok ismerete volt rólunk, vagy azért, mert ezeket megfelelő időben megsemmisítették. Például nemcsak rovásborokra írt regéinket, meséinket, imáinkat, hanem a törvényeket is úgy rögzíthették a több ezer éves magyar írással. Ezért a magyar műveltség lényegét a saját magunkról, magunktól származó ismeretek alapján lehetett megfogalmazni. Erre volt jó módszer a László Gyula által javasolt négy tudományág összegzése. Például minthogy ez a terület fémfeldolgozó ismeretekkel és gyakorlattal rendelkezett, magas fokon, ezért, ugyan csak közvetve, de lehet innen ismereteket szerezni: a szemben álló felek egyikének sem volt érdeke tönkretenni. Ez biztosította, jelentette tehát itt a túlélést: a mesterségbeli tudás. Gondoljunk még az élelmiszertermelésre, az állattenyésztésre. Még az is lehet, hogy a kezdet kezdetén tényleg a „tudás (scita) népe” voltunk, de aztán ez a szó átkerült a hódítókra, a sztyeppe harcmódorú elnyomókra.

Ezért, emiatt a fontos ismereti, szaktudási tényező miatt történhetett meg ugyanakkor, hogy ennek a területnek a műveltsége nem ötvöződött a kurgánéval. Ezért tehát a nyelve, a magyar nyelv is megőrizte eredeti jellegét. Mert akár az Orosz-síkságon, akár Nyugat- vagy Dél-Európában a hódítók az ottani földművesek, az oda a Kárpát-medencei szalagdiszes kerámiájú népként kerültek nyelvét a hódítók átváltoztatták, lerombolták ragozó jellegét. Innen állítható, hogy a Kárpát-medencei terület alapnyelve volt a magyarnak nevezett, mellérendelő jellegével együtt, amely meglehetősen fejlett, mégis ősi alapszavakkal (gyökökkel) rendelkező nyelv. Ez tehát és a népi nyelvi emlékek egészen más képet mutatnak műveltségünkről, mint például a legendák. Mert a legendák nem arra szolgáltak, hogy az igazságot rögzítsék. Ez elfogadható tényként akár, még a krónikáinkban szereplőkre vonatkozóan is. Amint erre már sokan rámutattak. Azaz nem kell őket készpénznek venni, jóllehet alaposan tanulmányozni őket sok eredményt hozhat, kiemelve belőle a valóságos részeket, megtalálva a megfelelő helyeket, szereplőket, összefüggéseket, mert az egész nem lehet csupán mese, van valóság alapja, amit esetleg érdemeink csökkentése céljával, vagy egyéb okból megváltoztattak.

Itt lehet aztán elkövetni a legnagyobb tévedéseket, hogy mit fogadunk el valóságnak. A logika, a szöveg belső logikájának felismerése segíthet ebben, amint a helyrajzi, távolsági, létszámi, erőforrási, azaz logisztikai, és egyéb valószerűségi megfontolások. Ugyanis ami abból kilóg, annak lehet valós alapja, hiszen az igazság mindig megmarad, és ha azt valaki tudja, és még ha nem is fogadja el, azért néha utal rá.

Mert hogy mi lett az emberiség írott történelmével, – főleg, ami a „frank birodalom” utánit jelenti, – az a magyar őstörténet szempontjából már nem annyira érdekes. De nem is érdektelen, mert a magyarság hamis beállítása visszaüt oda. Esetünkben a lényegi kérdés, hogy a Kárpátok őslakói vagyunk és az írott történelemből származó torzítások ennek tudatában – és a környező alárendelő hatalmi szándékok ismeretében – már kikövetkeztethetők. Hogy ezeknek van máig éró hatása, kétségtelen, gondoljunk csak a körülöttünk élő, velünk határos népekre, akikkel igen össze vagyunk keveredve egyébként, mégha az utolsó száz évben ők ezt meg is akarták változtatni. Annyira közös tőről fakadunk, hogy embertani és műveltségi elemekben tényleges azonos-ságokra leltünk. Felsorolásuk könyveinkben, tanulmányainkban megtalálhatók.

Ezért volt fontos az írott történelem előtti időszak felderítése, és remélhetően ebben nem sokat tévedtünk. Jóllehet, számos kérdést nem érintettünk és emiatt az ott felmerülő gondokat sem taglalhattuk. De nem is ilyen céllal dolgoztunk, hanem az elevenen élő történelmi viták, különösen a hamis finnugor eredet okán belesodrótunk a széleskörű átfogó vizsgálatba, amit még a genetika szenzációs közleményei is ösztönöztek. És akkor már az úton végig kellett menni, amely nem Ázsiától Európáig, hanem a Kárpát-medencétől a Kárpát-medencéig vezetett.

A mai világ meghasonlott. Az ázsiai civilizációk bizonyos vallási irányzatai hatalmi segéd-ként törnek Európára. Európa egésze képtelen összezární, így megeshet, hogy a Nyugat elveszti civilizációs előnyét. Kérdés, hogy ez az előny az ő önálló vívmánya, érdeme-e, vagy a gyarmatok kirablása alapozta meg csupán. Európa közepe, avagy keleti fele most van felemelkedőben, nem kér az összeomlást előidézőkötől. De hogy zavartalanul együtt tudjunk működni, ahhoz el kell fogadnunk történelmünk közös valóságát, valódiságát, azaz a középkori egymásrautaltságot felváltó újkori nagyhatalmi mesterkedéseket, a bennünket egymásnak ugrasztást le kell leplezni, maradványait fel kell számolni. Ebben vezető szerepet a magyar történelemismeret játszhat, különösen az őstörténet igaz mozzanataiban van helye minden olyan népárnyalatnak, műveltségi sokféleségnek, amit itt látunk, valamennyire még mindig élőknek. Ezzel kell tehát a továbbiakban foglalkoznunk, mert a Kárpát-medencei kultúra kisugárzása a közvetlen környezetbe volt a leg-erősebb. És nem távoli ázsiai, bármennyire is rokonszenves népekkel kell szoros barátságot ápolnunk, akiknek műveltségi gyökerei ellentétes jellegűek a miénkkel, sőt többnyire mai vallá-suk is eltérő.

Most kell tehát végleg elfogadni és elkezdni az iskolákban is tanítani, és a nemzetközi tudományban hirdetni, hogy mi a Kárpátok őslakói vagyunk és a műveltségünk fontosabb, mint a feltételezett ázsiai testvérek azzal ellentétes műveltsége, felfogása, értékrendje, és akkor a szomszédos és a közép-európai népekkel egyezően tudjuk életfelfogásunkat, életminőségünket közö-sen megőrizni és egynéniségeink színességében tovább művelni.